

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Sžo/106/2014
Identifikačné číslo spisu:	1012200805
Dátum vydania rozhodnutia:	19.05.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Rumana
Funkcia:	súdca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:1012200805.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Ivana Rumanu a sudcov JUDr. Gabriely Gerdovej a JUDr. Jozefa Milučkého v právnej veci navrhovateľky: Z. D., trvale bytom Q., proti odporcovi: Centrum právnej pomoci, so sídlom v Bratislave, Námestie Slobody č. 12, v konaní o opravnom prostriedku navrhovateľky zo dňa 20.04.2012 proti rozhodnutiu odporcu sp. zn. 5N 392/12, Ev. č. 1512/12 zo dňa 04.04.2012, o odvolaní navrhovateľky zo dňa 01.04.2014 proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sp/35/2012-56 zo dňa 26.02.2014, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sp/35/2012-56 zo dňa 26.02.2014 p o t v r d z u j e.

Navrhovateľke právo na náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Krajský súd v Bratislave rozhodnutie Centra právnej pomoci Bratislava sp. zn. 5N 392/12, Ev. č. 1512/12 zo dňa 04.04.2012 potvrdil, navrhovateľke nepriznal právo na náhradu trov konania a súčasne navrhovateľke uložil povinnosť zaplatiť titulom súdneho poplatku za konanie 33 € v prospech Krajského súdu v Bratislave, Záhradnícka 10, Bratislava, v lehote do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

Krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že napadnutým rozhodnutím sp. zn. 5N 392/12, Ev. č. 1512/12 zo dňa 04.04.2012 odporca podľa § 10 ods. 5 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov, v znení účinnom v čase vydania napadnutého rozhodnutia rozhodol, že navrhovateľke nepriznáva nárok na poskytovanie právnej pomoci vo veci o odškodné a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, vedenej na Okresnom súde Trnava pod sp. zn. 37C/155/2011 a to z dôvodu nesplnenia kumulatívnej podmienky v zmysle § 6 ods. 1 písm. b/ zákona č. 327/2005 Z.z., t.j. podmienky vylúčenia zrejmej bezúspešnosti sporu. Navrhovateľka v konaní pod sp. zn. 37C/155/2011 žiada o zaplatenie finančnej náhrady za poškodenie veci v jej osobnom vlastníctve, ako aj vo vlastníctve jej dcér, ku ktorému došlo pri vypratí

bytu č. 25, nachádzajúcom sa na šiestom poschodí bytového domu D., dňa 01.10.2004, ktorý výkon rozhodnutia bol nariadený uznesením sp. zn. E 283/2000 zo dňa 29.04.2004. Z dôvodu neprítomnosti navrhovateľky boli veci uschované v depozite Bytového hospodárstva Hlohovec s.r.o. Pri prevzatí uschovaných vecí v marci 2005 navrhovateľka zistila, že tieto sú nenávratne poškodené. Okrem finančnej náhrady za poškodené veci si navrhovateľka uplatnila aj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorá spočíva v následkoch nezákonnej exekúcie, t.j. v nechcenom bezdomovectve jej rodiny a v existenčných problémoch s tým spojených. Celkovú finančnú náhradu vyčíslila na 1.000.000 €.

Krajský súd zistil, že právnym titulom uplatneného nároku je náhrada škody, ktorá vznikla na veciach navrhovateľky dňom vypratania bytu (t.j. dňa 01.10.2004). Navrhovateľka podala návrh na zaplatenie finančnej náhrady za poškodené veci a náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch až 14.10.2011. Z týchto skutočností mal súd osvedčené, že nárok je premlčaný, keďže nebol uplatnený v trojročnej objektívnej premlčacej dobe podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na uvedené Krajský súd v Bratislave konštatoval a stotožnil sa s názorom odporcu, že v zmysle § 8 zákona č. 327/2007 Z.z. ide o zrejme bezúspešný spor, keďže podľa zistení súdu sa právo premlčalo.

Proti tomuto rozsudku podala navrhovateľka v zákonnej lehote dňa 01.04.2014 odvolanie. Obsah odvolania navrhovateľky (čl. 64-71) nie je dostatočne určitý. Možno však z neho zistiť, že smeruje proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sp/35/2012-56 zo dňa 26.02.2014, navrhovateľka v ňom poukazuje, že na Okresnom súde Trnava vo veci sp. zn. 37C/155/2001 predložila a zaslala všetky príslušné doklady. Súčasne označila osoby, ktoré žiada v tomto konaní vypočuť ako svedkov.

Odporca vo vyjadrení zo dňa 05.05.2014 k odvolaniu navrhovateľky žiadal, aby najvyšší súd napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave potvrdil. Uviedol, že navrhovateľka podala návrh na Okresný súd Trnava dňa 14.10.2011 a vypratanie bytu bolo uskutočnené 01.10.2004, na základe ktorých skutočností dospel odporca k názoru, že ide o premlčané právo, keď objektívna premlčacia doba pri práve na náhradu škody je najviac tri roky od škodovej udalosti a subjektívna lehota je najviac dva roky odo dňa, kedy sa poškodená dozvedela o vzniknutej škode a kto za ňu zodpovedá.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolaním napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa bez nariadenia pojednávania (§ 250ja ods. 2 veta prvá O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p.) a následne po tom, ako bolo verejné vyhlásenie rozsudku oznámené na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky www.nsud.sk, najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 156 ods. 3 O.s.p., § 246c ods. 1 veta prvá O.s.p.) vyhlásil vo veci rozsudok, ktorým podľa § 250ja ods. 3 posledná veta O.s.p. v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p. napadnutý rozsudok Krajského súdu v Bratislave č. k. 4Sp/35/2012-56 zo dňa 26.02.2014 ako vecne správny potvrdil.

Najvyšší súd sa oboznámil s odvolaním navrhovateľky (čl. 64-71) a zistil, že navrhovateľka na čl. 71 nesúhlasí s tým, že by išlo o premlčaný nárok, poukazuje na skutočnosť, že pokiaľ ide o exekúciu, tak takýto nárok by mal byť premlčaný po 10 rokoch a z tohto dôvodu na podanom návrhu trvá. Ďalší obsah odvolania nie je dostatočne zrozumiteľný. Z tohto dôvodu najvyšší súd vrátil vec Krajskému súdu v Bratislave so žiadosťou o vykonanie informatívneho výsluchu navrhovateľky k obsahu odvolania. Dožiadanie Krajského súdu v Bratislave na Okresný súd Trnava o vykonanie informatívneho výsluchu navrhovateľky bolo bezvýsledné vzhľadom na to, že navrhovateľka sa na informatívny výsluch dňa 28.10.2014, ani dňa 04.11.2014 na okresný súd nedostavila a zaslala súdu ospravedlnenie, že výsluchu sa nemôže zúčastniť, keďže nemá na cestu finančné prostriedky.

Senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky odvolanie navrhovateľky preskúmal v rozsahu v akom bolo odvolanie dostatočne určité a zrozumiteľné. Skutkový stav veci, z ktorej vyplýval tvrdený nárok na náhradu škody nebol sporný. Tvrdená škoda mala svoj pôvod vo vypratani bytu, ktoré bolo uskutočnené dňa 01.10.2004 a navrhovateľka podala návrh na náhradu škody na Okresný súd Trnava až 14.10.2011. Na základe týchto skutočností mal odvolací súd osvedčené, že navrhovateľka uplatnila nárok na náhradu škody, u ktorého uplynula premlčacia objektívna lehota. Ide o objektívnu premlčáciu

lehotu podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka. V tvrdenom skutkovom stave neboli osvedčené okolnosti, že išlo o škodu spôsobenú úmyselne, pri ktorej by bola premlčacia lehota 10 rokov. Uplynutie premlčacej lehoty je zjavné, a preto možno dôvodne očakávať vznesenie námietky premlčania.

Podľa § 8 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytovaní právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení zákona č. 586/2003 Z.z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní v znení neskorších predpisov v znení zákona č. 8/2005 Z.z. pri posudzovaní zrejmej bezúspešnosti sporu centrum prihliadne najmä na to, či právo nezaniklo uplynutím času, či sa právo nepremľalo a či je žiadateľ schopný označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, ktoré sú dôležité na zistenie skutkového stavu.

Senát najvyššieho súdu konštatuje, že skúmanie zrejmej bezúspešnosti sporu a skutočností týkajúcich sa nároku, u ktorého uplynula premlčacia lehota je nevyhnutné z toho dôvodu, že každé vedenie sporu prináša so sebou vznik trov konania, pričom pre náhradu trov konania platí princíp úspechu vo veci v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého neúspešný účastník sporu hradí trovy konania, ktoré vznikli úspešnému účastníkovi. Vzhľadom na uvedenú skutočnosť centrum právnej pomoci musí uskutočniť prvotné vyhodnotenie sporu a zistiť, či v danom prípade neexistujú právne významné okolnosti, ktoré vplývajú na úspešnosť sporu. Takouto právne významnou okolnosťou je aj skutočnosť, že u nároku uplynula premlčacia lehota a možno preto dôvodne očakávať, že bude vznesená námietka premlčania. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110). Na premlčanie súd prihliadne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať. Vedením súdneho sporu, ktorý je zrejme bezúspešný môžu byť zapríčinené trovy konania aj navrhovateľke a z tohto dôvodu skúmanie zrejmej bezúspešnosti je i určitou formou právnej ochrany pred vznikom trov konania a ďalších procesných nárokov voči navrhovateľke, ktorá nedisponuje právnickým vzdelaním a bezúspešným vedením sporu si môže privodiť ďalšiu ujmu. Okolnosti vplývajúce na zrejmu bezúspešnosť sporu majú objektívnu povahu a tieto okolnosti štát ani Centrum právnej pomoci pri poskytovaní právnej pomoci osoby v materiálnej núdzi nedokázu ovplyvniť a prekonať v prospech žiadateľov. Senát súčasne poukazuje na to, že vyhodnocovanie premlčaného nároku Centrom právnej pomoci má len predbežný charakter a je výlučne pre účely poskytovania právnej pomoci. Inak na premlčaný nárok nemôže štátny orgán prihliadať ex offio.

O trovách konania odvolací súd rozhodol podľa § 250k ods. 1 v spojení s § 250l ods. 2 O.s.p., § 224 ods. 1 O.s.p. a § 246 ods. 1 veta prvá O.s.p. tak, že navrhovateľke, ktorá nemala úspech vo veci nevznikol nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol pomerom hlasov členov senátu 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.